

**แผนการดำเนินงานและงบประมาณ
สำนักงานฯ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567**

**สำนักงานสภาพัฒนาการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ**

มกราคม 2567

สารบัญ

แผนงานที่ 1 การยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อให้ไทยพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง	8
ความสำคัญ.....	8
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	10
แผนงาน/โครงการ สำคัญ	Error! Bookmark not defined.
แผนงานที่ 2 เตรียมความพร้อมรองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry).....	11
ความสำคัญ.....	11
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	14
แผนงาน/โครงการ สำคัญ	Error! Bookmark not defined.
แผนงานที่ 3 ยกกระดับเศรษฐกิจฐานรากและลดความเหลื่อมล้ำ (Social Mobility)	16
ความสำคัญ.....	16
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	17
แผนงาน/โครงการ สำคัญ	Error! Bookmark not defined.
แผนงานที่ 4 สร้างความยั่งยืน ลดก๊าซเรือนกระจก	18
ความสำคัญ.....	18
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	19
แผนงาน/โครงการ สำคัญ	Error! Bookmark not defined.
แผนงานที่ 5 เพิ่มสัดส่วนแรงงานทักษะสูง	20
ความสำคัญ.....	20
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	22
แผนงาน/โครงการ สำคัญ	Error! Bookmark not defined.
แผนงานที่ 6 บริหารจัดการระบบ อววน.	23
ความสำคัญ.....	23
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	25
แผนงาน/โครงการ สำคัญ	Error! Bookmark not defined.
แผนงานที่ 7 การพัฒนาประสิทธิภาพองค์กร	26
ความสำคัญ.....	26

ผลที่คาดว่าจะได้รับ	27
แผนงาน/โครงการ สำคัญ	Error! Bookmark not defined.
แผนงานที่ 8 งบบุคลากร	29

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ หรือ สอวช. มีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อกำหนดทิศทางพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้ โดยใช้การวิจัยและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนประเทศ พัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนและสังคม รวมทั้งสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่สำเร็จแล้วไปสู่การผลิตที่ได้มาตรฐาน เพื่อใช้ประโยชน์ในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ

สอวช. จัดทำแผนการดำเนินงานและงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 แผนปฏิรูปประเทศ และแผนระดับ 3 ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งมีเป้าหมายชัดเจนในการร่วมขับเคลื่อนเพื่อนำพาประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้ว โดยใช้ อววน. เข้าไปหนุนเสริมและเร่งให้ไทยเปลี่ยนผ่านไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วได้สำเร็จ ผ่านการดำเนินงาน 9 แผนงานหลัก คือ (1) การยกระดับไทยพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง (2) เตรียมความพร้อมรองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต Future Industry (3) พิ่มสัดส่วนแรงงานทักษะสูง (4) ยกระดับเศรษฐกิจฐานรากและลดความเหลื่อมล้ำ Social Mobility (5) ลดก๊าซเรือนกระจก 10 ล้านตันคาร์บอนได-ออกไซด์เทียบเท่า (6) บริหารจัดการระบบ อววน. (7) การพัฒนาประสิทธิภาพองค์กร (8) งบประมาณองค์กรและปรับปรุงสำนักงาน (9) งบบุคลากร โดยมุ่งการบูรณาการความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการอุดมศึกษา ภาคสังคม และชุมชนเพื่อพัฒนานโยบายที่ตอบโจทย์และให้ความสำคัญทั้งด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย นวัตกรรม อุดมศึกษา สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ควบคู่กัน

สอวช. ได้จัดทำแผนงบประมาณรายรับของสำนักงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ประกอบด้วย

รายรับ	งบประมาณ
1. งบอุดหนุนประจำปี 2567 จาก พ.ร.บ.งบประมาณ	180,744,500
2. งบอุดหนุนยกมาจากปี 2566 (ที่ก่องหน้าผูกพันแล้วและมีแผนใช้จ่ายในปี 2567)	82,235,269
3. งบอุดหนุนจากกองทุน ววน.	39,727,990
4. ประมาณการรายได้จาก Shared Service ปี 2567	25,092,180
5. ประมาณการงบรายได้จากการให้บริการวิชาการ ปี 2567	8,636,437
6. งบรายได้จากการให้บริการยกมาจากปี 2566 (ที่ก่องหน้าผูกพันแล้วและมีแผนใช้จ่ายในปี 2567)	34,368,354
รวม	370,804,729
7. เงินสำรองฉุกเฉิน	50,000,000
รวมแผนงบประมาณรายรับ	420,804,729

ในการนี้ สอวช. ได้จัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณของสำนักงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ประกอบด้วย

แผนรายจ่าย	งบประมาณ
งบโครงการประจำปีงบประมาณ 2567	132,880,060
1. ยกกระดับศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อให้ไทยพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง	25,642,503
2. เตรียมความพร้อมรองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry)	14,619,345
3. ยกกระดับเศรษฐกิจฐานรากและลดความเหลื่อมล้ำ (Social Mobility)	11,731,582
4. สร้างความยั่งยืน ลดก๊าซเรือนกระจก	29,473,334
5. เพิ่มสัดส่วนแรงงานทักษะสูง	22,113,809
6. บริหารจัดการระบบ อววน.	29,299,487
งบดำเนินงาน	237,924,669
7. งบพัฒนาประสิทธิภาพองค์กร	110,389,199
8. งบบุคลากร	127,535,470
รวม	370,804,729
เงินสำรองฉุกเฉิน	50,000,000
รวมแผนการใช้จ่ายงบประมาณ	420,804,729

วิสัยทัศน์

อววน. นำพาประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และมีระบบนวัตกรรมที่เข้มแข็ง เป็นรากฐานการพัฒนาเพื่ออนาคต เศรษฐกิจเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน กระจายโอกาสอย่างทั่วถึง คนไทยมีความสุข อยู่ดีมีสุข เข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพ

พันธกิจ

วิสัยทัศน์ พันธกิจ การกิจตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยงาน

และมีภารกิจในการปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานโยบาย ตามมาตรา 11 มาตรา 21 และมาตรา 22 *

หน้าที่และอำนาจของสภานโยบาย	วัตถุประสงค์ สอช. รับผิดชอบงานวิชาการและงานธุรการของ สภานโยบาย	บทบาทหน้าที่ของ สอช.
เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน อ และ ววน. ต่อ ครม.		
เห็นชอบกรอบวงเงิน อ. และ ววน. เพื่อ เสนอ ครม.อนุมัติ	 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิด การพัฒนาและการบูรณาการด้าน อววน. ตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน	 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ออกแบบและจัดทำ ข้อเสนอแนะนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนา อววน. เพื่อส่งต่อให้หน่วยงานในระบบวิจัยและ นวัตกรรมนำไปปฏิบัติ
กำกับทิศทางการดำเนินงานของ คกก. และ หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม	 เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการผลิตและ พัฒนากำลังคนของประเทศให้ สามารถตอบสนองต่อความต้องการ ของประเทศ	 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ออกแบบและจัดทำ มาตรการ กลไก แนวทาง การพัฒนา อววน. รวมถึงการจัดทำกฎหมาย กฎ ระเบียบเพื่อ ส่งเสริมและพัฒนา อววน.
เสนอ ครม.เร่งรัดติดตามการปรับปรุง กฎหมาย อววน. และเชื่อมโยงการทำงาน ภาครัฐและเอกชนแก้ปัญหาประเทศ	 สร้างขีดความสามารถในการ แข่งขันในระดับโลกได้ โดยใช้การ วิจัยและนวัตกรรมในการขับเคลื่อน ประเทศ พัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชน และสังคม	 วางระบบการจัดทำฐานข้อมูล อววน. และการ ติดตามประเมินผลการดำเนินการตามนโยบาย
เสนอแนะ ครม.กำหนดมาตรการ แรงจูงใจ เพื่อพัฒนา อววน.	 สนับสนุนการนำผลงานวิจัยและ นวัตกรรมที่สำเร็จแล้วไปสู่การผลิต ที่ได้มาตรฐานเพื่อใช้ประโยชน์ใน ภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ	 จัดทำข้อเสนอการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบ อววน.
ติดตามประเมินผลการดำเนินการตาม นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน		 ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคประชา สังคม ขับเคลื่อน นำร่องนโยบาย อววน.
กำกับ เร่งรัด ติดตาม บูรณาการ การจัดทำฐานข้อมูล อววน.		
เสนอรายงานการพัฒนา อววน. ต่อ ครม. และรัฐสภา		

* อ้างอิงตาม พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562

แผนงานที่ 1 การยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อให้ไทยพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง

ความสำคัญ

การยกระดับประเทศให้หลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศรายได้สูงถือเป็นทิศทางการดำเนินงานสำคัญสำหรับทุกภาคส่วนที่ต้องร่วมมือและขับเคลื่อนร่วมกันเพื่อให้ประเทศเดินหน้าในอัตราเร่งที่เชื่อได้ว่าจะนำพาประเทศให้บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว การบรรลุเป้าหมายนี้ได้ต้องดำเนินการอย่างมียุทธศาสตร์ มีจุดมุ่งเน้น เหมาะสมกับบริบทและศักยภาพของประเทศ สอวช. จึงได้กำหนดนโยบายเพื่อนำการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) เข้าไปเสริมและเร่งให้ไทยเปลี่ยนผ่านไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วได้สำเร็จ มีการกำหนดเป้าหมายด้านการพัฒนาเศรษฐกิจนวัตกรรมให้เพิ่มการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเป็นสัดส่วนร้อยละ 2 ต่อ GDP เพิ่มจำนวนวิสาหกิจนวัตกรรม (Innovation driven enterprises: IDEs) ที่มี ยอดขายเฉลี่ย 1,000 ล้านบาท/ราย/ปี เพิ่มขึ้น 1,000 ราย

สอวช. ตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างระบบนิเวศนวัตกรรม (Innovation ecosystem) ให้เหมาะสมเอื้อให้วิสาหกิจฐานนวัตกรรมเติบโตได้อย่างก้าวกระโดดเป็นกลไกสร้างรายได้และการจ้างงานให้กับประเทศ จึงให้มีการออกแบบ พัฒนานโยบาย มาตรการ แพลตฟอร์มพัฒนาผู้ประกอบการและกลไก ต่างๆ ดังนี้

University Holding Company สอวช. เล็งเห็นถึงความสำคัญของ University Holding Company ในการเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญในระบบนิเวศนวัตกรรมที่จะช่วยเพิ่มจำนวนบริษัทเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovation-Driven Enterprise) ของไทย จึงส่งเสริมให้มีการร่วมลงทุนในธุรกิจนวัตกรรมโดยกลไก University Holding Company ผ่านการออกนโยบายและระเบียบต่าง ๆ แต่สถาบันอุดมศึกษาส่วนมากยังต้องการความช่วยเหลือและการสนับสนุนในการจัดตั้ง University Holding Company ให้สามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การขับเคลื่อนขยายผลกลไก University Holding Company สู่มหาวิทยาลัยอื่น ๆ ที่มีศักยภาพประสบความสำเร็จ จึงทำการศึกษา Case Study กลไก University Holding Company ที่เกิดขึ้นแล้วและประสบความสำเร็จ ให้เห็นถึงปัญหา อุปสรรค แนวปฏิบัติที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมต่อไป

Corporate Startup การส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) ให้เติบโต โดยการสนับสนุนจากบริษัทขนาดใหญ่ (Corporate) เป็นรูปแบบหนึ่งที่บริษัทขนาดใหญ่ (Corporate) ระดับโลกหลายบริษัทได้ดำเนินการ โดยมีกลไกภายในของบริษัทในการให้การสนับสนุนที่แตกต่างกันไป อาทิ การบ่มเพาะธุรกิจ การร่วมลงทุน และการแบ่งปันทรัพยากร และอาจมีรูปแบบการให้การสนับสนุนทั้งใน startup ที่ดำเนินธุรกิจที่มีความคล้ายคลึงกัน หรือแตกต่างจากธุรกิจหลักของบริษัทอย่างสิ้นเชิง เพื่อเป็นการต่อยอดธุรกิจ หรือมองหาโอกาสทางธุรกิจใหม่ของบริษัทขนาดใหญ่ (Corporate) อย่างไรก็ดี สำหรับประเทศไทยการสนับสนุนจากบริษัทขนาดใหญ่ (Corporate) ยังมีอยู่ไม่มากนักทั้งในแง่ของจำนวน และรูปแบบของความร่วมมือ รวมถึงกลไกและมาตรการที่ดำเนินการอยู่ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนยังไม่สามารถส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือที่ส่งผลกระทบในวงกว้างได้ จึงดำเนินการศึกษาสถานภาพ ความต้องการ รวมถึงช่องว่างที่เป็นข้อจำกัดในการสนับสนุนจากบริษัทขนาดใหญ่ (Corporate) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน เพื่อใช้ในการออกแบบมาตรการและกลไกในการส่งเสริมบริษัทขนาดใหญ่ (Corporate) เพื่อสนับสนุนวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมสำหรับประเทศไทย

Innovation Corridor สอวช. เสนอให้มีการนำศักยภาพของเครือข่าย Innovation Hub ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในภูมิภาคของไทย และเชื่อมโยงสู่การพัฒนาระเบียงการพัฒนา

เศรษฐกิจแม่โขง-ล้านช้าง (Mekong-Lanchang Economic Development Belt - MLEDB) โดยอาศัยกลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคการศึกษา ภาคเอกชน และความร่วมมือกับต่างประเทศ เพื่อการสร้างความสามารถด้านนวัตกรรมของภาคอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ โดยมุ่งเน้นอุตสาหกรรมและบริการที่ไทยมีความได้เปรียบเชิงแข่งขันของพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนอกจากจะจัดทำข้อเสนอมาตรการกลไกการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความร่วมมือระหว่างไทยและต่างประเทศฯ แล้ว ควรมีการนำร่องใช้กลไกความร่วมมือดังกล่าวกับผู้ประกอบการในพื้นที่เพื่อทดสอบความเป็นไปได้และประสิทธิภาพของกลไกฯ จึงเสนอให้มีนำร่องยกระดับขีดความสามารถผู้ประกอบการในพื้นที่ใน 1 คลัสเตอร์เป้าหมายจำนวนอย่างน้อย 15 ราย

SME to IDE by System Analyst เป็นการออกแบบและผลักดันโมเดลการพัฒนาผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมการผลิตให้เป็น IDE ผ่านกระบวนการ System Analyst

Mentoring Model รัฐบาลมีนโยบายในการจัดทำ Matching Fund ซึ่งเป็นการลงทุนร่วมกันระหว่างรัฐบาลและเอกชน เพื่อลงทุนพัฒนา Start-up ที่มีศักยภาพให้เติบโตและแข่งขันได้ในระดับโลก สอดคล้องกับนโยบายของสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ในการนำ อววน. เข้าหนุนเสริมเพื่อขับเคลื่อนการสร้างเศรษฐกิจใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ผลจากการศึกษาได้ระบุปัจจัยสำคัญในการบรรลุเป้าหมายการสร้าง Start-up ให้มีศักยภาพเติบโตแบบก้าวกระโดด คือ การมีระบบพี่เลี้ยงที่ดี มีคุณภาพและเหมาะสม จึงจำเป็นต้องจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการส่งเสริมเครือข่ายพี่เลี้ยง (Mentorship network) เพื่อให้มีความต่อเนื่องในการสนับสนุนผู้ประกอบการธุรกิจฐานนวัตกรรม

Intermediary & iBDS M&E (IDE Accelerator) เป็นการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของแผนงาน IDE (บพข.) ปี 2566 โดยติดตามผ่าน Intermediary (18 ราย) ในการทำงานร่วมกับ iBDS และ IDE ที่เข้าร่วมโครงการปี 2566

E-Commercial & Innovation Platform (ECIP) เป็นกลไกเร่งผลักดันสินค้านวัตกรรมจากอุทยานวิทยาศาสตร์ และหน่วย Incubator/accelerator ออกสู่ตลาด E-Commerce และการค้าข้ามพรมแดน ปีที่ผ่านมา สอวช. ได้จัดทำรายงานการศึกษาการพัฒนาโลก ECIP โดยจากผลการศึกษา ECIP มี 4 กลไกหลัก ได้แก่ 1. Acceleration platform 2. E-market strategy 3. E-talent development 4. E-services integration hub โดยในระยะถัดไปจะจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และหารือกับ stakeholder ที่เกี่ยวข้องเพื่อออกแบบดำเนินงานและขยายผลต่อไป (implementation)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. University Holding Company

- การจัดงานประชุมสัมมนา UHC เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจในนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- รายงานการศึกษา Case Study กลไก UHC 1 ฉบับ

2. Corporate Startup

- รายงานการศึกษาและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการส่งเสริม Corporate Startup

3. Innovation Corridor (Dual Park)

- ข้อเสนอกลไกการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความร่วมมือระหว่างไทยและต่างประเทศ
- ผู้ประกอบการในพื้นที่จำนวนอย่างน้อย 15 ราย ได้รับการยกระดับ

4. SME to IDE by System Analyst

- ข้อเสนอกลไกการสนับสนุนทุน IDE ผ่านกระบวนการ System Analyst

5. Mentoring Model ปรับปรุงและต่อยอดโมเดลการให้คำปรึกษาสู่การนำร่องร่วมกับธุรกิจนวัตกรรมที่มีศักยภาพพร้อมพัฒนาเครือข่ายที่ปรึกษา (mentor network)

- โมเดลปฏิบัติการ
- เครือข่ายที่ปรึกษา
- ข้อเสนอแนะนโยบายส่งเสริม Mentorship network

6. Intermediary & iBDS M&E (IDE Accelerator)

- ผลการติดตามวิเคราะห์และประเมินผลโปรแกรม IDE ปี 2566
- ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาโปรแกรมสนับสนุนทุน IDE

7. E-Commercial & Innovation Platform

- กลไกการทำงานและแผนการลงทุนของ E-Commercial and Innovation Platform (ECIP)

8. Offset Policy ผลักดันข้อเสนอ Offset Policy

- ข้อเสนอแนะนโยบาย Offset Policy ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ 2567 (ตุลาคม 2566-กันยายน 2567)

แผนงานที่ 2 เตรียมความพร้อมรองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry)

ความสำคัญ

พระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้สำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) เสนอความเห็นต่อสถานการณ์นโยบายเกี่ยวกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และแผนอื่น รวมทั้งนโยบายของรัฐบาล และทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการและงานธุรการของสถานการณ์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาและการบูรณาการด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน รวมถึงในพระราชบัญญัติการส่งเสริม การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562 กำหนดให้รัฐต้องให้การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรม และศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ ของประเทศทั้งระบบ เพื่อสร้างความรู้นำไปใช้กำหนดนโยบายสาธารณะ และการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจและประโยชน์ทางสังคม ความมั่นคง และสิ่งแวดล้อม โดยจัดให้มีกลไกและมาตรการสนับสนุน อำนวยความสะดวกแก่การวิจัยและนวัตกรรม และการให้สิทธิประโยชน์และแรงจูงใจที่เหมาะสมแก่การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรม การสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยและนวัตกรรมโดยภาครัฐภาคเอกชน ชุมชน และภาคประชาสังคม และการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรมในสาขาใหม่ให้ทันกับพัฒนาการของวิทยาการในโลก

ด้วยหน้าที่รับผิดชอบตามกฎหมาย สอวช. จึงจำเป็นต้องมีการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Foresight) ซึ่งเป็นกระบวนการเพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นสำคัญ (Agenda Setting) รวมทั้งการจัดลำดับความสำคัญของสิ่งที่ควรดำเนินการ (Priority Setting) สำหรับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) ของประเทศ และการวิจัยเชิงนโยบาย (Policy Research) และการวิจัยเชิงระบบ (System Research) ในประเด็นสำคัญที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคตของประเทศไทยในมิติต่างๆ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะนโยบาย มาตรการ แผน และแนวทางการขับเคลื่อนอววน. และศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ เพื่อรองรับสังคมและเศรษฐกิจนวัตกรรมในอนาคต ในประเด็นที่สำคัญดังนี้

Future Food Initiative & Cluster อุตสาหกรรม Future food เป็นอุตสาหกรรมใหม่ที่จะเป็นกลไกสำคัญเพื่อยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารไทย ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และตอบรับเทรนด์การเปลี่ยนแปลงการบริโภคของโลก โดยอาหารอนาคตไม่เพียงแต่จะช่วยให้ผู้บริโภคมีสุขภาพร่างกายที่ดีขึ้น แต่ยังช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมของโลกให้คงอยู่อย่างยั่งยืน ดังนั้น เพื่อให้อุตสาหกรรมอาหารอนาคตไทยมีศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับสากลเพื่อผลักดันเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องการส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมแบบคลัสเตอร์โดยใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมเป็นจุดเชื่อมโยง นับว่าเป็นอีกกลไกหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมการเติบโตของอุตสาหกรรมนี้ได้

จุลินทรีย์และไบโอเทคโนโลยี การศึกษาสถานภาพความพร้อมของเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับชีววิทยาสังเคราะห์ (synthetic biology) ในประเทศไทย จึงถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการทำให้เกิดความชัดเจนของความหมายของเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับชีววิทยาสังเคราะห์ขึ้นในประเทศไทย ซึ่งจะเป็พื้นฐานในการออกแบบนโยบายขับเคลื่อนให้ประเทศมีศักยภาพหรือการสนับสนุนการใช้ประโยชน์ รวมไปถึงการรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ทราบสถานภาพความสามารถในปัจจุบัน เป้าหมายที่ประเทศต้องการนำเทคโนโลยีดังกล่าวไปใช้

ประโยชน์ รวมถึงการวิเคราะห์ช่องว่างทางเทคโนโลยีเพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนหน่วยงานที่วางแผนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศได้มีข้อมูลในการวางแผนนโยบายวิจัย วิทยาศาสตร์และนวัตกรรมอย่างที่ดีที่สุด การพัฒนาเทคโนโลยีให้ทุนวิจัยผลกระทบสูงด้านเทคโนโลยีจุลินทรีย์ผ่านกระบวนการสร้างเครือข่ายนวัตกรรม เศรษฐกิจจุลินทรีย์ (Innovation consortium) เพื่อเชื่อมโยงผู้เล่นทุกกลุ่ม และส่งเสริมการสร้างกิจกรรมทาง เศรษฐกิจจากนวัตกรรมจุลินทรีย์เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เล่นทั้งระบบ Biochemicals Sustainable Standards ปลดล็อคการใช้ประโยชน์ปลายทางและยกระดับอุตสาหกรรมชีวภาพไทยให้ได้มาตรฐานสากล

Medical Device Whitepaper สอวช. ในฐานะหน่วยงานด้าน อววน. ของประเทศไทย ได้ เล็งเห็นถึงความสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศผ่านการดึงดูดการลงทุนของภาคอุตสาหกรรมที่เน้นใช้ความ เข้มแข็งด้านนวัตกรรม และการสร้าง supply chain ที่สามารถเพิ่มมูลค่าตลอดห่วงโซ่ได้ จึงได้ริเริ่มศึกษา อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ ยานยนต์ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ อาหารแห่งอนาคต และครีเอทีฟคอนเทนต์ ตลอดจนพื้นที่ที่เหมาะสมในการพัฒนาเป็น Innovation Industrial Park เพื่อให้ทุกภาคส่วน โดยเฉพาะ ภาครัฐบาลสามารถสนับสนุนให้เกิดการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถออกมาตราการสนับสนุน อาทิ สิทธิประโยชน์ (incentive) ในการลงทุนให้กับอุตสาหกรรม หรือ SMEs เป้าหมายได้อย่างตรงจุด ซึ่งจะ ช่วยขับเคลื่อนให้เกิดการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมที่เน้นนวัตกรรมอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

Creative Content สอวช. มีเป้าประสงค์หลักในการพัฒนานโยบาย รวมถึงแก้ไข ปรับปรุง ปลดล็อคกฎระเบียบต่างๆ เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยมุ่งส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมที่ตอบ โจทย์ความต้องการของประเทศ ตลอดจนปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยไปสู่เศรษฐกิจนวัตกรรมที่ ยั่งยืน โดยการนำความรู้ทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปพัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทรัพยากรหรือ วัฒนธรรมที่มีอยู่โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม (BCG Economy) ครอบคลุมทั้งในด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ พร้อมกันนี้ยังสนับสนุนให้เกิดนโยบายด้านระบบนิเวศน์ที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างนวัตกรรม เพื่อสร้างและพัฒนานโยบายที่สามารถช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการผลิตและบริการ ตลอดจนช่วยทำให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางได้ ซึ่ง สอวช. ได้จัดทำโครงการพัฒนา ข้อเสนอเชิงนโยบายและนาร่องกลไกการส่งเสริมอุตสาหกรรม Creative Content เพื่อสนับสนุน Soft Power ของไทย โดยเป็นการวิจัยรูปแบบ Action Research ที่จะนำผลสรุปจากการนาร่องการใช้กลไกที่พัฒนาขึ้นมา สรุปเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อเสนอหน่วยงานต่างๆ ให้นำไปปรับใช้ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อไป

Drone สอวช. และ บวท. ได้ริเริ่มโครงการนาร่อง Drone Flight Check โดยนำอากาศยานไร้ คนขับมาใช้บินทดสอบเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ และร่วมกับหน่วยงานร่วมดำเนินงาน (Partner) ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (มทส.) สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สดร.) พัฒนาโครงการพัฒนาอากาศยานไร้คนขับสำหรับการบินทดสอบเครื่องอำนวยความสะดวกในการ เดินอากาศ (Unmanned Aerial Vehicle Development for Flight Inspection Services Project) ส่ง มอบให้หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) เพื่อสนับสนุน ทุนวิจัยสำหรับขยายผลในเชิงพาณิชย์ต่อไป จากการริเริ่มโครงการ Drone Flight Check ดังกล่าว สอวช. จึง มีแนวคิดต่อยอดการศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาพื้นที่ควบคุมพิเศษ (Sandbox) สำหรับการวิจัยและ พัฒนาระบบอากาศยานไร้คนขับในบริเวณพื้นที่ EEC ทั้ง 3 จังหวัด จะเป็นกุญแจสำคัญในการเปิดประตูสู่การ ส่งเสริมอุตสาหกรรมระบบอากาศยานไร้คนขับ ซึ่งพื้นที่นี้จะเป็นพื้นที่ผ่อนปรนทางกฎหมายที่จำเป็นที่ยังเป็น อุปสรรคต่อการทดลองและพัฒนา การประยุกต์ใช้งานอากาศยานไร้คนขับจึงมีความเป็นไปได้ในพื้นที่ EEC ซึ่ง มีจุดมุ่งหมายคือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบการจัดการข้อมูล และเซิร์ฟเวอร์ระบบการจัดการจราจร

ทางอากาศ (UTM) ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่นี้เป็นพื้นที่สำหรับรองรับและสนับสนุนผู้ประกอบการ บุคลากร และนักวิจัย ทั้งจากภาคเอกชนและรัฐบาล รวมถึงมหาวิทยาลัย ให้สามารถนำระบบอากาศยานไร้คนขับเข้ามาทำการทดสอบทดลอง เพื่อพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีระบบอากาศยานไร้คนขับ ภายใต้ข้อกำหนดที่สอดคล้องกับมาตรฐานด้านความปลอดภัยเฉพาะของพื้นที่ เพื่อลดการเสียโอกาสในการพัฒนาเทคโนโลยีของนักวิจัย รวมถึงเกิดการพัฒนาศึกษาถึงจุดอ่อนปัญหา แนวทางแก้ปัญหาต่างๆ รวมถึงเป็นต้นแบบสำหรับการออกข้อกำหนดและขอบเขตของการนำเทคโนโลยีสู่การใช้งานจริง สามารถยกระดับมาตรฐานการทดลอง และการวิจัยการสร้างผู้ประกอบการและผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ให้กับเศรษฐกิจไทยด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เกี่ยวข้องกับระบบอากาศยานไร้คนขับของประเทศสามารถเติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในอนาคต

Future Mobility (EV/Battery) ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้โครงสร้างเศรษฐกิจในปัจจุบันกำลังเกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบเศรษฐกิจใหม่หรืออุตสาหกรรมใหม่ ๆ ที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจใหม่ (New Economy) หรืออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry) โดยเฉพาะการสร้างผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม การเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ การพัฒนากำลังคนให้มีความรู้และทักษะใหม่ที่ตรงกับเศรษฐกิจใหม่ การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและต่อยอดเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน การสร้างความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ บุคลากร และเทคโนโลยีทั้งภายในประเทศและระดับโลก รวมถึงการปรับปรุงกฎหมายกฎระเบียบเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมใหม่ที่จะเกิดขึ้นในการนี้ สอวช. จึงเห็นควรให้มีการจัดทำนโยบาย มาตรการ/กลไก ออวน. และการออกแบบโปรแกรมการสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อหนุนเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคตของประเทศ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา ออวน. เพื่อรองรับความท้าทายและสร้างโอกาสในอนาคต โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมและการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้เสียทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการอุดมศึกษา ภาคสังคมและชุมชน

Semiconductor & Adv. Elec ปัจจุบันเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) หรือชิป (Chip) เป็นชิ้นส่วนสำคัญของเทคโนโลยี ซึ่งปัญหาเซมิคอนดักเตอร์ขาดแคลนเป็นปัญหาสำคัญที่สามารถสร้างผลกระทบต่ออุตสาหกรรมอื่นๆ ได้ และยังมีผลต่อความมั่นคงทางการเมืองทั่วโลก จะเห็นได้จากราคาสินค้าอิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้บริโภคมีแนวโน้มสูงขึ้น และผู้ผลิตรถยนต์ต้องลดกำลังการผลิตลงและบางแห่งหยุดการผลิตชั่วคราว จากประเด็นปัญหาดังกล่าว สอวช. จึงเห็นความสำคัญของการจัดทำมาตรการและนโยบายส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง (Semiconductor and Advanced Electronic) ของประเทศ โดยการบูรณาการกลไกการส่งเสริมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการอุดมศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนามาตรฐานและยกระดับห้องปฏิบัติการทดสอบ รวมถึงการยกระดับความสามารถทางเทคโนโลยีของผู้ประกอบการไทยให้สามารถผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์มูลค่าสูงในกลุ่มบรรจุภัณฑ์วงจรรวมและการทดสอบ (IC Packaging & Testing) การผลิตแผงวงจรพิมพ์ (PCB Manufacturing) การประกอบแผงวงจรพิมพ์ (PCB Assembly) และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการยกระดับความสามารถของผู้ประกอบการและทักษะกำลังคนขั้นสูง ด้วยผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1. Future Food Initiative & Cluster** กำหนดทิศทางเชิงนโยบาย ออกแบบกลไกขับเคลื่อนและสร้างเครือข่ายเพื่อสร้าง VC ใหม่
 - Future food system policy
 - รายงานการศึกษาการพัฒนาคลัสเตอร์นวัตกรรม
- 2. จุลินทรีย์และไบโอเทคโนโลยี**

Synbio Consortium & Ecosystem ส่งเสริมการสร้างระบบนิเวศ ให้เกิดการลงทุนในเทคโนโลยีและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

 - Tech Landscape & Revised Roadmap
 - การลงทุนใน Synbio Ecosystem: CDMO, Biofoundry, การพัฒนาคน

Biotech Service Center for Local Fermented Food Industry พัฒนาระบบหน่วยให้บริการเทคโนโลยีจุลินทรีย์ในภูมิภาคเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารท้องถิ่น

 - โมเดลหน่วยให้บริการต้นแบบ 3 ภูมิภาค
 - ร่าง Positive lists จุลินทรีย์ท้องถิ่นเพื่อขอ อย.

Biochemicals Sustainable Standards ปลอดภัยการใช้ประโยชน์ปลายทางและยกระดับอุตสาหกรรมชีวภาพไทยให้ได้มาตรฐานสากล

 - ประเมินการณปริมาณเอทานอลยั่งยืนของไทยเสนอต่อกรมสรรพสามิต
 - (ร่าง) Biochemicals Sustainable Standard
- 2. Medical Device Whitepaper** กำหนดทิศทางเชิงนโยบาย ออกแบบกลไกขับเคลื่อน และติดตามโครงการนำร่อง
 - ปกขาวข้อเสนอนโยบาย
 - การขับเคลื่อนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเครื่องมือแพทย์ 3 ชนิด
- 3. Wellness Industry Whitepaper** กำหนดทิศทางเชิงนโยบาย ออกแบบกลไกขับเคลื่อน และโครงการนำร่อง
 - สมุดปกขาวข้อเสนอโยบาย
 - ข้อเสนอโปรแกรมหรือการบริหารจัดการทุน
- 4. WEEE Sandbox** ประสานให้เกิดการนำร่อง EPR ในผู้ประกอบการE&E เพื่อเป็นข้อเสนอต่อกฎหมาย
 - Feasibility Study การจัดตั้ง PRO เพื่อจัดการซากไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
- 5. Soft Power** การออกแบบกลไก อววน. และนำร่องการส่งเสริม Creative Content
 - กลไกและนำร่องการส่งเสริม Creative Content
- 6. Drone / UAV** ส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศอากาศยานไร้คนขับและพัฒนาศูนย์กลางการบินในพื้นที่
 - ข้อเสนอนโยบายการส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศอากาศยานไร้คนขับในพื้นที่ EEC
 - กลไกการพัฒนา EEC Sandbox ให้เป็นศูนย์กลางการบินอากาศยานไร้คนขับ
- 7. Future Mobility (EV/Battery)** การสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมระบบคมนาคมแห่งอนาคต และแบตเตอรี่
 - ข้อเสนอแนะนโยบายมาตรการทางภาษี/ไม่ใช่ภาษี ส่งเสริม อุตสาหกรรมแบตเตอรี่

- ข้อเสนอการพัฒนา ผลิต การใช้งาน รถจักรยานยนต์ไฟฟ้า Battery Swapping Open-System (Interoperability)
- ข้อเสนอการพัฒนา ผลิต และการใช้งาน EV Conversion

8. Semiconductor & Adv. Elec มาตรการส่งเสริมการลงทุนและยกระดับความสามารถทางเทคโนโลยีของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม Semiconductor & Advanced Electronics

- นโยบายส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรม Semiconductor เสนอ คกก กองทุนเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันฯ (BOI)
- นโยบายและมาตรการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม Semiconductor & Advanced Electronics เสนอต่อสภานโยบายฯ และ กสว.

ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ 2567 (ตุลาคม 2566-กันยายน 2567)

แผนงานที่ 3 ยกระดับเศรษฐกิจฐานรากและลดความเหลื่อมล้ำ (Social Mobility)

ความสำคัญ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 เป็นต้นมา ส่งผลให้ประเทศไทยมีการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับเป็นประเทศกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลาง ด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งผลให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจน และด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในความหลากหลายทางชีวภาพ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทายต่อการพัฒนาที่สำคัญ เช่น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่ โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ภาคบริการและภาคเกษตรขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ขณะที่ผลจากการแพร่ระบาดของสถานการณ์โควิด-19 ทำให้เห็นถึงความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นได้ทุกขณะ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดได้ส่งผลต่อการขับเคลื่อน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณะ การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาเรื่องคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำและไม่เท่าเทียมกันในหลายมิติ แม้ว่าสัดส่วนคนจนโดยรวมจะลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ประเทศไทยยังคงมีคนจนจำนวนหนึ่งที่ติดอยู่ในกับดักความยากจนเรื้อรัง และ/หรือ ข้ำมรุ่ง โดยที่ผลประโยชน์จากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจกระจายไปไม่ถึง และยังคงซ้ำเติมด้วยการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เช่น วิกฤตเศรษฐกิจ อัตราการฟุ้งเฟ้อในครัวเรือนที่สูงขึ้น และการเข้าไม่ถึงเทคโนโลยีที่อาจลดทอนโอกาสในการขยับสถานะ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อความเหลื่อมล้ำ โดยเฉพาะเมื่อความยากจนและขัดสนถูกส่งผ่านไปยังรุ่นลูกหลาน ในขณะที่เดียวกันคนใกล้กันและกลุ่มเปราะบาง โดยเฉพาะแรงงานนอกระบบซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ทั้งแบบดั้งเดิมและแบบใหม่ (gig workers) จำเป็นต้องได้รับความคุ้มครองที่เพียงพอเหมาะสม เพื่อลดความเสี่ยงและสร้างความมั่นคงทางรายได้ ดังนั้น การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต จะทำให้การขับเคลื่อนประเทศมีความมั่นคงมากยิ่งขึ้น โดยใช้หลักการ “ล้มแล้ว ลุกไว” หรือ resilience เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับการพัฒนาประเทศไทยในระยะต่อไป

เพื่อตอบโจทย์การออกแบบนโยบายที่ตอบรับต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การทำงานของ สอวช. ต้องอาศัยกระบวนการจัดทำนโยบายที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง (stakeholder engagement) รวมถึงต้องการการสื่อสารเชิงนโยบาย (policy communication) ที่มีประสิทธิภาพ สอวช. จึงได้ริเริ่มโปรแกรม Thailand Higher Education Innovation Policy Accelerator (THIPA) ขึ้น เพื่อเป็นกลไกพัฒนานโยบายและข้อริเริ่มใหม่ (policy formulation) ทำให้นโยบายเกิดผล (legitimization) และนำไปสู่การขับเคลื่อนได้อย่างรวดเร็วและเป็นกลไกในการจัดทำต้นแบบนโยบาย (policy prototype) แบบมีส่วนร่วมและแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน รวมถึงเป็นคลังสมองในการสร้างเครื่องมือใหม่ ๆ เพื่อบูรณาการความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน

จากรายงานวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศไทย ปี 2564 ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) พบว่า กลุ่มเด็กที่มีเศรษฐานะดีที่สุด (decile 10) มีอัตราการเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 80.9 สูงกว่ากลุ่มเด็กที่มีเศรษฐานะต่ำ

ที่สุด (decile 1) ประมาณ 1.6 เท่า แม้ว่าจะมีทิศทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องจากสองปีก่อนหน้า แต่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้มีนักเรียนตกหล่น/ออกกลางคัน จำนวน 28,793 คน โดยอยู่ในระดับอนุบาล-ประถมศึกษา ร้อยละ 49.0 และอยู่ในระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 51.1 นอกจากนี้ ยังส่งผลให้เกิดปัญหาภาวะสูญเสียการเรียนรู้ (learning loss) โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กเล็ก ความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพและการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษายังคงมีอยู่ในหลายมิติ คุณภาพการศึกษามีความเชื่อมโยงกับขนาดโรงเรียน ที่ตั้ง และภูมิภาค โดยโรงเรียนขนาดใหญ่ มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีคะแนนผลการทดสอบสูงกว่าภูมิภาคอื่น สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากนโยบายของรัฐ ทั้งด้านงบประมาณและบุคลากร จัดสรรตามขนาดโรงเรียน จึงเอื้อต่อโรงเรียนขนาดใหญ่มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

การยับยั้งสถานะทางสังคมของประชากรกลุ่มฐานราก โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชนนั้น ประเด็นการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาของเด็กและเยาวชนเป็นประเด็นสำคัญ ที่ทุกภาคส่วนในประเทศไทยพยายามที่จะดำเนินการช่วยเหลือและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ความพยายามดังกล่าวภายใต้การทำงานของภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคศึกษา และภาคประชาสังคม อาจยังมีข้อจำกัดหลายประการที่ทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่องหรือไม่ยั่งยืน ดังนั้น ความร่วมมือของภาคีเครือข่ายที่เข้ามาช่วยสนับสนุน ความพยายามช่วยเหลือหรือส่งเสริมการยับยั้งสถานะทางสังคมของประชากรกลุ่มฐานราก ในกลุ่มเด็กและเยาวชน น่าจะเป็นแนวทางที่เพิ่มเติมและก่อให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมและนำไปสู่ความยั่งยืนได้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. **กลไกการขับเคลื่อน Social Mobility** : ด้านการศึกษาสำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชน
 - ต้นแบบนโยบายการส่งเสริมการยับยั้งสถานะทางสังคมของประชากรกลุ่มฐานราก : กลุ่มเด็กและเยาวชน
 - ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายกลไกการส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจการลงทุนของภาคเอกชน
2. **กลไก Social Enterprise Incubation Platform**
 - รูปแบบการดำเนินการ SE incubation platform
3. **REAP ปีที่ 2-3**
 - ข้อเสนอแนวทางการจัดสรรทุนแก่ Intermediary ชุมชน (Local Enterprise Incubator)
4. **กรอบงานวิจัยที่สำคัญสำหรับการพัฒนาพื้นที่สูง**
 - ภาพอนาคตงานวิจัยสำหรับพื้นที่สูง
 - ข้อเสนอแนะกรอบงานวิจัยที่สำคัญสำหรับการพัฒนาพื้นที่สูง
5. **ตลาดนวัตกรรมเมือง 4 ภาค**
 - จับคู่งานวิจัยและนวัตกรรมกับผู้ใช้จริง
6. **การพัฒนานโยบายสาธารณะอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน สร้างสังคมแห่งความเสมอภาค**
 - ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะในการพัฒนาท้องถิ่น

ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ 2567 (ตุลาคม 2566-กันยายน 2567)

แผนงานที่ 4 สร้างความยั่งยืน ลดก๊าซเรือนกระจก

ความสำคัญ

การขับเคลื่อนเมืองต้นแบบนำร่องการลดก๊าซเรือนกระจก เน้นการประยุกต์ใช้บริบทพื้นที่ในการออกแบบภาคีขับเคลื่อนการลดก๊าซเรือนกระจกที่เข้มแข็ง และนำมาวิเคราะห์นวัตกรรมที่เหมาะสมที่จะใช้สำหรับขับเคลื่อนในพื้นที่ สนับสนุนให้เกิดระบบนิเวศนวัตกรรมด้านการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ของประเทศไทย ซึ่งจะนำไปสู่การถอดบทเรียนต้นแบบทิศทางการปรับเปลี่ยน Net Zero Emission ของประเทศไทยต่อไป และเป็นโครงสร้างที่สำคัญในการดึงดูดนักลงทุน แหล่งเงินทุนเข้าประเทศไทย พื้นที่ดำเนินการนำร่อง ประกอบด้วย

1) Saraburi Sandbox (สมาคมอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ไทย (Thai Cement Manufacturers Association: TCMA) และสมาคมคอนกรีตแห่งประเทศไทย (Thailand Concrete Association: TCA) เป็นภาคีหลักในการร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงาน) เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงสุด และมีศักยภาพการขับเคลื่อนในสาขาอื่นๆ อาทิ Circular Economy, Waste to Energy, Renewable Energy เป็นต้น และการดึงดูดการลงทุนจากกลไกการเงินระหว่างประเทศมาสนับสนุน

2) แม่เมาะโมเดล ใช้กระบวนการคาดการณ์อนาคตเป็นหนึ่งในกระบวนการสร้างการออกแบบร่วมให้เกิด Inclusive Business ในพื้นที่พร้อมกับสร้างการเปลี่ยนผ่านพลังงาน (Energy Transition)

3) Net Zero Tourism ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต สนับสนุนผู้ประกอบการในภาคท่องเที่ยวให้สร้างรายได้ให้กับประเทศ โดยมีเป้าหมายให้ผู้ประกอบการไทยในภาคท่องเที่ยวที่มีอยู่ค่อนข้างมากสามารถปรับตัวได้

นอกจากนี้ระบบนิเวศการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ของประเทศไทยในปัจจุบันยังมีช่องโหว่ โดยเฉพาะในเรื่องการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูงและเหมาะสมเข้าสนับสนุนการดำเนินการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อผลกระทบการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งขาดกำลังคนที่มีทักษะสูงด้านการพัฒนาโครงการการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สอวช. ได้มุ่งเน้นในการออกแบบและสร้างนวัตกรรมนโยบาย มาตรการ กฎหมาย และกลไกสนับสนุน เพื่อให้เกิดแผนงาน/กลไกการขับเคลื่อนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ด้วยศักยภาพมหาวิทยาลัย ที่เข้าปิดช่องโหว่ของระบบนิเวศการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ของประเทศไทยที่ตรงจุดในปัจจุบัน และผลิตกำลังคนคุณภาพสูงและมีทักษะที่ตอบโจทย์พัฒนาประเทศและสอดคล้องกับแนวโน้มสากลสำหรับอนาคต

และจากการทบทวนการประยุกต์ใช้ข้อมูลและนวัตกรรมในด้านการจัดการน้ำที่ผ่านมา มีประเด็นที่ยังต้องให้ความสนใจในการศึกษาวิจัยต่อโดยเฉพาะประเด็นการพัฒนา digital transformation เป็นประเด็นสำคัญที่สามารถตอบโจทย์และแก้ปัญหาปริมาณน้ำที่ไม่แน่นอนจากธรรมชาติ รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเป็นการสร้างสมดุลทั้งด้านจัดหา การใช้ การพัฒนา เพื่อตอบสนองความต้องการน้ำของโลกและไทย ดังนั้น จึงควรมีการจัดทำฐานข้อมูลต่าง ๆ โดยกำหนด Platform ที่ชัดเจน เพื่อให้กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลและการพัฒนาระบบสนับสนุนการตัดสินใจของประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งกระบวนการจัดการน้ำที่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นส่วนสำคัญต่อการสนับสนุนให้เกิดความมั่นคงด้านน้ำนั้น จำเป็นต้องใช้นวัตกรรมในกระบวนการจัดการน้ำทุกข้อต่อของห่วงโซุปทานการจัดการน้ำ อาทิ นวัตกรรมการสร้างการมีส่วนร่วมระดับชุมชน และข้ามระดับไปยังลุ่มน้ำ และระดับชาติ เป็นต้น ซึ่งนวัตกรรมการบริหารจัดการน้ำเป็นประเด็นสำคัญที่สนับสนุนให้เกิดการบริหารจัดการน้ำอย่างมีธรรมาภิบาล

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ระบบนิเวศเมืองและเมืองต้นแบบ Net zero 3 พื้นที่นวัตกรรม 3 Sector นำร่อง
 - Saraburi Sandbox
 - Phuket Net Zero Tourism
 - แม่เมาะโมเดล
2. Green campus
3. นวัตกรรมเพื่อการบริหารจัดการน้ำ
4. Innovation Zone และเชื่อม Green Innovation ไทยกับระดับนานาชาติ COP28
5. สร้างมูลค่าขยด้วยเศรษฐกิจหมุนเวียน
6. แผน ววน. เพื่อ Net Zero

ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ 2567 (ตุลาคม 2566-กันยายน 2567)

แผนงานที่ 5 เพิ่มสัดส่วนแรงงานทักษะสูง

ความสำคัญ

ภูมิรัฐศาสตร์และเศรษฐกิจของโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงส่งผลให้เกิดสงครามทางการค้า การกีดกันทางธุรกิจ กลุ่มประเทศเศรษฐกิจใหม่เริ่มมีบทบาทขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลก และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้นักลงทุนเริ่มกระจายพื้นที่การลงทุนเพื่อลดความเสี่ยงจากปัจจัยความไม่แน่นอนต่าง ๆ และมีแนวโน้มย้ายการลงทุนมายังประเทศแถบอาเซียนมากขึ้น โดยประเทศไทยถือเป็นจุดยุทธศาสตร์หนึ่งที่สำคัญของนักลงทุนทั้งภายในและต่างประเทศ จึงเป็นโอกาสสำคัญที่ทำให้ประเทศไทยต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อย่างไรก็ตาม นอกเหนือจากประเด็นความท้าทายข้างต้น ประเทศไทยยังมีความท้าทายรวมถึงโอกาสจากการเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) ร่วมกับประเทศสมาชิก 14 ประเทศ นับเป็นตลาดการค้าการลงทุนที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ทั้งนี้ RCEP มีบทบัญญัติซึ่งมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) โดยเฉพาะด้านทรัพยากรบุคคล หากประเทศไทยสามารถสร้างระบบการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงควบคู่กับการบริหารจัดการข้อมูลที่สามารถตอบสนองความต้องการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพได้ จะเป็นกลไกสำคัญในการกำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทยได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากสถานการณ์ข้างต้นการผลิตกำลังคนที่มีทักษะตรงกับความต้องการอย่างเป็นระบบจึงเป็นกลไกสำคัญที่สามารถดึงดูดการลงทุนทั้งในภาคการผลิตและบริการ โดยจากการสำรวจความต้องการกำลังคนที่สะท้อนจากสถิติข้อมูลความต้องการแรงงานปี 2564 โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน พบว่าสถานประกอบการที่ต้องการเข้ามาลงทุนในประเทศไทยในอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศ มีความต้องการกำลังแรงงานในระดับต่าง ๆ จำนวนมาก อาทิ ระดับอาชีวศึกษาจำนวนกว่า 37,817 คน และกำลังคนในระดับอุดมศึกษา (ระดับปริญญาตรีขึ้นไป) จำนวนกว่า 25,581 คน ทั้งนี้ที่ผ่านมาประเทศไทยมีการดำเนินงานด้านการผลิตและพัฒนาากำลังคนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา โดยได้มีการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาประเทศ อาทิ การจัดการศึกษาแบบทวิภาคี โครงการพัฒนากำลังคนด้านวิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมสนับสนุนการลงทุนและเพิ่มขีดความสามารถภาคอุตสาหกรรมในประเทศและภูมิภาค (Thai KOSEN) และโครงการวิทยาลัยเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ (Science-Based Technology Vocational College, SBTC) ซึ่ง สอวช. (สวทช. ในขณะนั้น) มีบทบาทในการออกแบบกลไกการพัฒนาโครงการวิทยาลัยเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ (SBTC) ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และสถาบันอาชีวศึกษาตั้งแต่ปี 2550 โดยโครงการ SBTC มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อดึงดูดและผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาผู้มีศักยภาพสูงที่มีพื้นฐานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เข้มแข็งที่นำไปสู่การผลิต “นักเทคโนโลยี” ที่สามารถปฏิบัติงานและคิดค้นนวัตกรรมให้กับภาคอุตสาหกรรมได้ อย่างไรก็ตามการดำเนินงานในปัจจุบันยังขาดระบบการเชื่อมต่อการทำงานระหว่างสถาบันอาชีวศึกษากับมหาวิทยาลัยที่เลี้ยงภาคอุตสาหกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การคัดเลือกผู้เรียนจนถึงการส่งต่อสู่การทำงาน ซึ่งจะสามารถนำไปสู่การยกระดับการผลิตนักเทคโนโลยีอาชีวะชั้นสูงของประเทศไทยให้มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการของภาคประกอบการและภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ได้กำหนดให้การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่เป็นหนึ่งในเป้าหมายหลักของแผนดังกล่าว รวมถึงได้กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาภายใต้หมวดหมู่ที่ 12 มุ่งเน้นการยกระดับการอาชีวศึกษาผ่านการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ร่วมสถาบันอุดมศึกษาและสถานประกอบการ เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตรงกับความต้องการของตลาดงาน นอกจากนี้ยังมีประเด็นสำคัญในเรื่องการส่งเสริมบทบาทสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาพื้นที่ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาบุคลากรรองรับการพัฒนาที่ โดยเข้าใจบริบทสังคมและชุมชนในท้องถิ่น รวมถึงผลักดันให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการร่วมสถานประกอบการในภาคการผลิตและบริการขับเคลื่อนสู่การเป็นประเทศเศรษฐกิจฐานความรู้และนวัตกรรมเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สถาบันอุดมศึกษาจึงนับเป็นภาคส่วนที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนการยกระดับศักยภาพกำลังคนของประเทศเนื่องด้วยศักยภาพทั้งในด้านบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ โครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรที่หลากหลาย

ในปีงบประมาณ 2567 สอวช. มุ่งเน้น 2 ประเด็นที่สำคัญ เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายการเพิ่มสัดส่วนแรงงานทักษะสูง 4 ล้านคน ดังนี้ 1) กรอบการสนับสนุนการพัฒนากำลังคนในระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) ด้วยมาตรการและกลไกการพัฒนาบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการปรับระบบการอุดมศึกษา ยกระดับคุณภาพครูและการพัฒนากำลังคนทุกช่วงวัย ตามประเด็นการพัฒนาของประเทศทั้งด้านการศึกษาร่วมกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต กำลังคนสมรรถนะสูงที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของภาคเอกชน การวิจัยและพัฒนารองรับการลงทุนและการเติบโตของภาคอุตสาหกรรมและสังคม มุ่งสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว และ 2) ระบบการเชื่อมโยงการศึกษาอย่างไร้รอยต่อระหว่างการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดี กลไก มาตรการที่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต การดำเนินงานที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมกับภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้องและต่อเนื่องเพื่อเป็นรากฐานที่เข้มแข็งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่อไป ด้วยความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ สอวช. จึงจำเป็นต้องศึกษาวิจัยเชิงระบบ พัฒนาและทดลองนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพลิกโฉมระบบการอุดมศึกษา (Higher Education Transformation) เพื่อตอบสนองต่อทิศทางความต้องการกำลังคนที่เปลี่ยนแปลง และวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปในอนาคต รวมถึงการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงของประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินงานตามภารกิจและเป้าหมายการดำเนินงาน (Super KPI) ของ สอวช. เพื่อนำไปสู่การเตรียมกำลังคนสมรรถนะสูงให้มีปริมาณและคุณภาพเพียงพอกับความต้องการของประเทศและสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1. แพลตฟอรม์ประโยชน์และมาตรการสนับสนุนการพัฒนากำลังคน**
 - มาตรการ Thailand Plus Package ระยะที่ 3
 - ข้อเสนอการจัดสรรทุนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามความต้องการของประเทศ
 - ข้อเสนอมาตรการภาษีสนับสนุน co-creation
- 2. Platform การพัฒนาและใช้ประโยชน์จากกำลังคนเพื่อตอบโจทย์การจ้างงานและการลงทุน**
 - ยกระดับแพลตฟอร์มการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงเพื่อรองรับการลงทุนในอุตสาหกรรม ยุทธศาสตร์ของประเทศ
 - Job Guarantee Thailand
 - ข้อเสนอกลไกการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 3. Manpower Competency Analysis**
 - โครงการสำรวจและศึกษาความต้องการบุคลากรวิจัยและนวัตกรรมรายอุตสาหกรรม (Talent Landscape ระยะที่ 3)
- 4. ทิศทางเชิงกลยุทธ์การพัฒนากำลังคน อววน.**
 - ข้อเสนอกรอบการพัฒนากำลังคนและความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา- เสนอมาตรการสนับสนุนที่สอดคล้องกับ 8 มาตรการ 5 กลไกการปฏิรูป
 - ข้อเสนอทิศทางเชิงกลยุทธ์ (Strategic Direction) เพื่อกำหนดโจทย์วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ด้านการพัฒนากำลังคน ววน.- จัดทำข้อเสนอทิศทางเชิงกลยุทธ์ เพื่อกำหนดโจทย์ ววน. ด้านการพัฒนากำลังคน ววน.
- 5. นวัตกรรมการศึกษา**
 - Higher Education Sandbox – นำร่องกลไก Sandbox (Top-down policy) จำนวน 1 อุตสาหกรรม เพื่อรองรับความต้องการเร่งด่วนของอุตสาหกรรม
 - ข้อเสนอการเชื่อมโยงการศึกษาาระหว่างระดับอุดมศึกษากับระดับอื่น

ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ 2567 (ตุลาคม 2566-กันยายน 2567)

แผนงานที่ 6 บริหารจัดการระบบ อววน.

ความสำคัญ

การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นประเทศที่เศรษฐกิจเติบโต สังคมก้าวหน้า ควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลในระยะยาวตามนโยบายของรัฐบาลให้เกิดผลสัมฤทธิ์นั้น จำเป็นต้องพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (อววน.) โดยวางกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนระบบ อววน. ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรด้านการเงินและบุคลากร และการพัฒนากระบวนการทำงานที่มุ่งไปสู่ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายการพัฒนาด้าน อววน. เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อระบบ (Accountability) ปรับกระบวนทัศน์ในการทำงาน (Paradigm) และส่งเสริมให้เกิดปัจจัยสนับสนุนในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา อววน. (Enabling environment)

โดยในปี 2567 สอวช. จะดำเนินการปฏิรูประบบ อววน. อย่างต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา ดังนี้

ขับเคลื่อนการปฏิรูประบบ อววน. ในฐานะฝ่ายเลขานุการร่วมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป อววน. โดยมีเป้าหมายหลัก 2 ประการ คือ (1) การเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบบริหารจัดการ อววน. โดยการออกแบบระบบย่อย (Sub-system) ได้แก่ ระบบนโยบาย ระบบงบประมาณ และระบบบริหารจัดการ ให้สามารถเป็นกลไกขับเคลื่อนระบบ อววน. ให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง (Disruption) ได้อย่างยืดหยุ่นและคล่องตัว (Agility) โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้ใช้ประโยชน์ มีทิศทางการทำงานที่สอดคล้องเป้าหมายการพัฒนา มุ่งสร้างผลสัมฤทธิ์และผลกระทบ และแก้ไขปัญหาประเทศได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และ (2) การส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจการทำงานของภาคเอกชนและชุมชน และกระตุ้นให้ภาคเอกชนลงทุนด้าน อววน. เพิ่มขึ้น โดยการออกแบบระบบนิเวศนวัตกรรม และปรับปรุง/พัฒนา กฎหมาย กฎ ระเบียบ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมและปัจจัยสนับสนุนด้านต่าง ๆ ให้สามารถอำนวยความสะดวก และปลด ล็อกข้อจำกัด/อุปสรรคต่าง ๆ รวมถึงสนับสนุนการสร้างศักยภาพด้าน อววน. ของภาคเอกชนและชุมชน

บูรณาการระบบข้อมูล อววน. พระราชบัญญัติสถานนโยบายการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ตาม มาตรา 22 (6) ให้สำนักงานสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ หรือ สอวช. ประสานงานให้มีการจัดทำบูรณาการ และเชื่อมโยงฐานข้อมูลการอุดมศึกษา ฐานข้อมูลมาตรฐานการอุดมศึกษา และฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลดังกล่าวเพื่อใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ประกอบการพิจารณา นโยบาย ทิศทาง ติดตามและประเมินผล และการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตลอดจนเปิดเผยข้อมูลและผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ต่อสาธารณชน ในกรณีนี้ สอวช. เห็นสมควรให้มีการบูรณาการและประสานงานเชื่อมโยงข้อมูลด้าน อววน. อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล อันนำไปสู่การพัฒนานโยบาย การจัดสรรงบประมาณ และการติดตามประเมินผลนโยบายด้าน อววน. รวมถึงนโยบายสำคัญของรัฐบาลและสถานนโยบาย ให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ และเผยแพร่ผลการดำเนินงานสู่สาธารณชนต่อไป

ระบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพ (National Quality Infrastructure: NQI) ของประเทศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน เป็นกลไกสำคัญในการสร้างความมั่นใจให้กับสินค้าและบริการ และจะช่วยให้ไทยสามารถส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศได้ โดยข้อตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Agreement) กำหนดว่าสินค้าที่ได้การรับรองตามมาตรฐานสากล ไม่ว่าจะเป็นมาตรฐาน ISO หรือ

มาตรฐานสากลอื่นๆ แล้วนั้น ประเทศที่อยู่ภายใต้ข้อตกลงความร่วมมือไม่สามารถปฏิเสธการนำเข้าสินค้าได้ การส่งเสริมระบบ NQI ในประเทศไทยให้ได้รับการรับรองทัดเทียมกับมาตรฐานสากลจึงเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมตลาดสินค้าไทยให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก ทั้งนี้ ยังมีข้อกำหนดอื่น ๆ ที่จะเป็นกำแพงในการส่งออก เช่น ข้อตกลงด้านความยั่งยืน การปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นต้น โดยประเทศจำเป็นต้องมีการส่งเสริมการพัฒนาระบบ NQI ให้มีศักยภาพสูงขึ้น โดยมุ่งเน้นในสาขาอุตสาหกรรมเป้าหมาย ทั้งในมุมของการออกกฎหมายส่งเสริมที่จะช่วยเป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินการและจัดการระบบ NQI ของประเทศ การจัดทำแผนที่นำทางการลงทุนด้าน NQI ของประเทศ และการออกมาตรการส่งเสริมให้ภาคเอกชนสามารถเข้าถึงบริการด้านคุณภาพได้ ภายใต้ต้นทุนที่สามารถแข่งขันได้

ศูนย์คาดการณ์เทคโนโลยีเอเปค (APEC Center for Technology Foresight: APEC CTF)

เป็นศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะแห่งแรกของเอเปค (Specialized APEC Center) ที่ตั้งขึ้นในประเทศไทย เพื่อให้เป็นศูนย์กลางของความรู้และทักษะด้านการมองอนาคต และเพื่อช่วยให้ประเทศสมาชิกเอเปคและประเทศไทยยกระดับความสามารถพัฒนาทักษะและวิธีการมองอนาคตได้ นำไปสู่การพัฒนานโยบายที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับภูมิภาคโดยการมองปัญหาและร่วมมือแก้ไขปัญหที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตร่วมกัน การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเพื่อตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่แล้วหรือการคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ จึงเกิดความต้องการที่จะมองไปข้างหน้าในระยะยาวอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดการวางแผนทางเทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสมในอนาคต ความต้องการดังกล่าวก่อให้เกิดกระบวนการ การคาดการณ์เทคโนโลยี (Technology Foresight) ขึ้นในหลายประเทศมาหลายทศวรรษ โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว และประเทศต่างๆ มาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนายุทธศาสตร์ความร่วมมือด้าน อววน. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของ ไทยกับนานาประเทศ มุ่งส่งเสริมการสร้างบทบาทเชิงสร้างสรรค์ของไทยในบริบทโลกใหม่ โดยรักษาสอดคล้องกับมิตรประเทศ พัฒนาความร่วมมือด้าน อววน. กับเครือข่ายนานาชาติที่มีอยู่เดิมให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น ขยายความร่วมมือกับเครือข่ายใหม่ รวมทั้งสร้างการเติบโตของประเทศบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ 2567 จะเป็นการดำเนินการต่อเนื่อง โดยเน้นการขับเคลื่อนความร่วมมือกับองค์การต่างประเทศต่าง ๆ ตามพันธกิจ ได้แก่ ความร่วมมือกับองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ความร่วมมือในกรอบสหประชาชาติ (UNCTAD, UNESCO และ ESCAP) และความร่วมมือในกรอบอาเซียน (ASEAN) และสานสร้างความสัมพันธ์ด้านนโยบาย อววน. กับประเทศยุทธศาสตร์

ในการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ และการจัดทำนโยบายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรม และศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ ของประเทศ จำเป็นต้องมีการวิจัยเชิงระบบและศึกษาประเด็นสำคัญที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคตของประเทศไทยทั้งในมิติสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีและการเมือง/ข้อบังคับ ตัวอย่างเช่น ความเหลื่อมล้ำ สังคมผู้สูงอายุขั้นสุดยอด การมีอัตลักษณ์ทางสังคมที่หลากหลาย การเกิดภาวะสมองไหลรูปแบบใหม่ ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ สภาวะโลกร้อน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เศรษฐกิจแพลตฟอร์ม เทคโนโลยีพลิกโฉม ภูมิภาคนิยมและการเมืองโลก (Regionalism and Global Politics) และการเปลี่ยนแปลงระเบียบโลกใหม่ (New World Order) เพื่อวิเคราะห์ภาพรวมทั้งหมดของประเด็นปัญหาในปัจจุบันและประเด็นท้าทายในอนาคตในเรื่องที่สำคัญต่อการ

พัฒนาประเทศ โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมและการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้เสียทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการอุดมศึกษา ภาคสังคมและชุมชน ซึ่งผลการวิเคราะห์จะนำไปสู่การออกแบบระบบใหม่ที่สามารถรองรับและขับเคลื่อนกระบวนการนวัตกรรมใหม่ในการพัฒนาประเทศ (New Development Paradigm) และสร้างความสามารถในการปรับตัวและเตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในอนาคต โดยในปี 2567 จะมุ่งเน้นการวิจัยเชิงระบบในการศึกษาผลกระทบและโอกาสจากข้อตกลง RCEP ด้านการวิจัยและพัฒนา และยกระดับผู้ประกอบการนวัตกรรมสู่ตลาดต่างประเทศ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. NQI for Competitiveness

2. นโยบายเพื่อการพัฒนาเชิงระบบข้อมูลด้าน อววน.

- นโยบายบูรณาการการนำเข้าและเชื่อมโยงข้อมูลด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.)
- นโยบายการบูรณาการการใช้ประโยชน์ข้อมูลด้าน อววน.

3. บทวิเคราะห์ข้อมูล

- บทวิเคราะห์สถานการณ์ภาพ อววน. รายสาขา Semiconductor
- บทวิเคราะห์การจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้าน อววน. โดย IMD
- แบบจำลองทางเศรษฐมิติ สำหรับติดตามและประเมินผล นำร่องอุตสาหกรรมเป้าหมาย ในแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566-2570 เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินของหน่วยงานนโยบาย (สอวช. สกสว.)

4. แพลตฟอร์มข้อมูลด้าน อววน.

- Dashboard เพื่อการติดตามดัชนีชี้วัดข้อมูลสำคัญด้าน อววน. ของประเทศ
- การพัฒนาระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog) เพื่อนำไปสู่การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data)

5. การมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน (Active Participation) ในคณะกรรมการระหว่างประเทศ เช่น OECD Committee for Scientific and Technological Policy (CSTP), International Bioethics Committee (IBC), Intergovernmental Bioethics Committee (IGBC), World Commission on the Ethics of Scientific Knowledge and Technology (COMEST), Board of Advisers to ASEAN Committee on Science, Technology, and Innovation (BAC)

6. การทำงานเชิงนโยบาย ร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศ เช่น UN ESCAP, ADB, APRU

7. การพัฒนานโยบาย อววน. ร่วมกับประเทศในภูมิภาค และประเทศเป้าหมาย

ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ 2567 (ตุลาคม 2566-กันยายน 2567)

แผนงานที่ 7 การพัฒนาประสิทธิภาพองค์กร

ความสำคัญ

การพัฒนาองค์กรและการพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์เป็นรากฐานและกลไกสำคัญในการสนับสนุนการเป็นองค์กรที่มีศักยภาพและเปี่ยมล้นไปด้วยทรัพยากรทุนมนุษย์ที่ยอดเยี่ยม เพื่อให้สามารถดำเนินงานในฐานะการเป็นคลังสมอง (Think Tank) ของประเทศ และการเป็นผู้นำเชิงการกำหนดทิศทางการศึกษาด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมของประเทศได้ โดยการพัฒนาระบบนิเวศขององค์กร เป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายในด้านต่างๆ ขององค์กร เพื่อสนับสนุนสมรรถนะการทำงานของบุคลากรที่ต้องใช้องค์ความรู้ ทักษะ ความชำนาญ และสนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization Culture) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของ สอวช. สู่การเป็นองค์กรที่มีขีดความสามารถสูงและทันสมัย (Smart and High Performance Organization) และคนมีสมรรถนะสูง นำเชื่อถือและได้รับความไว้วางใจ (Smart People) โดยในปี 2567 มีเป้าหมายสำคัญในการยกระดับองค์กรขนาดเล็กให้มีสมรรถนะสูง เพื่อเป็นองค์กรต้นแบบ โดยการสร้างคุณภาพคน งาน การใช้ชีวิตให้สมดุลยืดหยุ่นได้ พัฒนานวัตกรรมขับเคลื่อน พัฒนาบุคลากรให้สู่ความเป็นเลิศ และเชื่อมโยงระบบข้อมูลผ่านระบบดิจิทัลมี ซึ่งมุ่งเน้นการดำเนินงาน 4 ส่วนที่สำคัญ ดังนี้

1. โครงสร้างพื้นฐานและระบบงาน ได้จัดทำมาตรการและกลไกเพื่อสร้างความเข้มแข็งขององค์กร โดยจัดทำแผนกลยุทธ์ของ สอวช. จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยง และรายงานติดตามผลการบริหารความเสี่ยงของสำนักงาน ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการดิจิทัลขององค์กร เพื่อพัฒนา Digital Ecosystem ให้มีเครื่องมือดิจิทัลสนับสนุนการทำงาน เชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ อำนาจความสะดวกให้กับประชาชนในการเข้าถึงบริการขององค์กร และมีการป้องกันระบบสารสนเทศให้มีความปลอดภัยจากภัยคุกคามทางไซเบอร์

2. กลไกการสื่อสารนโยบาย ด้าน อววน. วิเคราะห์แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารไปยัง Stakeholder เฉพาะกลุ่มของ สอวช. สร้างการรับรู้เกี่ยวกับด้าน อววน. รวมถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่บุคลากร สอวช. ในด้าน Design Thinking เพื่อการสื่อสาร

3. พัฒนาและยกระดับศักยภาพบุคลากร ให้สอดคล้องกับ Missions, Visions, Purposes จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีบุคลากรที่มีความพร้อมทั้งในด้าน Skillset และ Mindset ที่สอดคล้องกับสมรรถนะตามตำแหน่ง NXPO Core Value และแนวทางการพัฒนาบุคลากรภาครัฐเพื่อขับเคลื่อนองค์กรอย่างยั่งยืน มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับสมรรถนะตามตำแหน่ง NXPO Core Value โดยสร้างกลไกการพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ การสร้างผู้นำ มีกลไกระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาและรักษาผู้มีศักยภาพสูง รวมถึงการออกแบบและปรับปรุงหลักเกณฑ์การเลื่อนตำแหน่งให้มีความเหมาะสม ยกระดับ Employee Experience และวางแผนการบริหาร พัฒนาองค์กรและบุคลากร โดยมีกลไกในการขับเคลื่อนระดับของ Employee Experience ให้สูงขึ้น สร้างกลไกการสร้างการรับรู้ Employer Branding ให้ สอวช. เป็นที่รู้จัก เพื่อดึงดูดและรักษาบุคลากรที่มีศักยภาพและความสามารถที่โดดเด่น (Talent) หรือผู้ทรงคุณวุฒิมาทำงานกับ สอวช. ปรับรูปแบบการทำงานแบบ Hybrid Working พนักงานสามารถเลือกทำงานได้ทั้งจากออฟฟิศ หรือจากที่ไหนก็ได้ แทนที่การทำงานจะอยู่ในออฟฟิศเพียงแห่งเดียวเหมือนเมื่อก่อน เพื่อให้อิสระกับพนักงานได้มีทางเลือกในการทำงานมากขึ้น และเกิด Productivity สูง

4. การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร โดยการสร้างความผูกพันและการมีส่วนร่วมของพนักงาน (Employee Relation and Engagement) ด้วยกระบวนการปรับเปลี่ยนทางความคิด (Mindset) ผ่านกิจกรรมที่ให้พนักงานมีส่วนร่วม จำนวน 6 กิจกรรม (การส่งเสริม Core Values, ความพร้อมด้านดิจิทัล, การ

ส่งเสริมธรรมาภิบาล,การพัฒนาเส้นทางอาชีพของพนักงาน,การสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้เสีย) รวมถึง การพัฒนาระบบนิเวศในพื้นที่ของสำนักงานให้เหมาะกับการทำงานแบบ Hybrid

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. จำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่จำเป็นในการทำงานให้ เป็นคนเก่ง ดี มีประสิทธิภาพและก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น
2. จำนวนบุคลากรที่มีศักยภาพลาออกลดลงหลังจากดำเนินการสร้าง Employee Experience ตามผล การสำรวจ และมีจำนวนผู้มีศักยภาพสูงมาร่วมงานมากขึ้น
3. จำนวนผู้นำที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนองค์กรเพิ่มขึ้น
4. ระบบบริหารทรัพยากรบุคคลที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมระบบบริหารจัดการงานทรัพยากร บุคคลทุก Module Function ไว้ในระบบเดียว สามารถประมวลผลได้ Real Time ลดเวลาการทำงาน ลดกระดาษ ลดความผิดพลาดจากมนุษย์ (Human Error) และสามารถเข้าถึงข้อมูลจากที่ใดก็ได้
5. คู่มือด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลสำหรับสำนักงานเร่งรัดการวิจัยและ นวัตกรรมเพื่อเพิ่ม ความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (รวพ.) เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากร บุคคลจาก สอวช. ให้แก่ รวพ. ในระยะเริ่มแรก อย่างน้อย 1 คู่มือ
6. คู่มือสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อเป็นคู่มืออ้างอิงและ เป็นแนวทางในการ ปฏิบัติงานของฝ่ายงานด้านบริหารทรัพยากรบุคคล อย่างน้อย 2 คู่มือ
7. จำนวนกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีระดับความผูกพันต่อองค์กร อย่าง น้อย 3 กิจกรรม
8. กระบวนการสรรหา ผสอวช. เพื่อบริหารจัดการและขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวไปข้างหน้าแล้วเสร็จ
9. แพลตฟอร์มอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้า
10. ระบบสมัครงานออนไลน์ (ที่ได้รับการปรับปรุง)
11. ระบบระบบบริหารจัดการผู้ใช้งาน สำหรับพนักงานและประชาชน
12. ระบบ Customer & Supplier Relationship Management (CSRM)
13. รายงานการเงินประจำปีงบประมาณ 2567
14. รายงานการเงินรวมภาครัฐ ปีงบประมาณ 2567
15. ข้อมูลการ Spin off PMUs
16. การฝึกอบรมด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานภายในสำนักงานเพื่อเสริมสร้างความรู้ด้าน กฎหมายให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน
17. การปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
18. การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการอำนวยการ
19. การจัดทำชุดความรู้ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับข้อกฎหมาย
20. จัดทำรายงานการวิเคราะห์ระบบสำหรับงานด้านกฎหมาย
21. งานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
22. การสนับสนุนการจัดตั้ง รวพ.
23. แผนบริหารความเสี่ยงของ สอวช. ประจำปี 2567

24. รายงานติดตามผลการบริหารความเสี่ยงของสำนักงาน ประจำปี 2567
25. ระบบ RISK Dashboard โดย POWER BI (ร่างแรก) แสดงประเด็นความเสี่ยงด้าน Financial
26. สร้างการรับรู้เกี่ยวกับด้าน อววน.
 - สร้างและเผยแพร่เนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงานของสำนักงานทางสื่อออนไลน์ Facebook Fanpage และ Website สอวช. เพื่อสร้างการรับรู้และการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ผ่านการเข้าถึง (Reach) ใน Facebook Fanpage สอวช. รวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 800,000 Reaches
 - ดำเนินการผลิตเนื้อหาข่าว ข้อความ หรือบทความ นโยบายด้าน อววน. ตลอดจนการดำเนินงานของสำนักงานที่สื่อสารออกสู่สาธารณะผ่านทั้งช่องทาง Offline และ Online โดยรวมจำนวนการผลิตเนื้อหา ทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 250 เนื้อหา
 - มีพื้นที่ข่าวในสื่อสิ่งพิมพ์และแพลตฟอร์มออนไลน์ของสื่อมวลชน ไม่น้อยกว่า 2,000 ชิ้น
27. การสร้างพื้นฐานการเป็น Brand Ambassador ให้กับบุคลากร สอวช. ในด้านการนำเสนอข้อมูล ข่าวสารองค์กร แก่บุคคลภายนอกและภายใน สอวช. รวมถึงสร้างความภาคภูมิใจให้บุคลากร สอวช. เกิด Knowledge Sharing ส่งต่อให้กับเพื่อนบุคลากรคนอื่น ๆ ใน สอวช.
 - ผลิตและเผยแพร่รายการ NXPO Young Talk โดยเชิญตัวแทนพนักงาน สอวช. ในแต่ละกลุ่ม ยุทธศาสตร์ มาร่วมถ่ายทอดบอกเล่าเรื่องราวภารกิจ นโยบายและงานที่กำลังขับเคลื่อน รวมถึง ความสำคัญ และประโยชน์ของงานที่จะเกิดขึ้น โดยเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ (Line Group / Intranet / YouTube / FB) โดยมีความยาวไม่เกิน 15 นาที โดยตลอดปีงบประมาณผลิตไม่น้อยกว่า 6 ตอน
 - NXPO Young Talk Live in Learning Space
28. เสนอของบประมาณประจำปี (พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ)
29. เสนอของบประมาณกองทุน ววน. ประจำปี
30. แผนการดำเนินงานและงบประมาณประจำปีภายในสำนักงาน
31. ผลการดำเนินงานประจำปี รายงานประจำปีองค์กร
32. บริหารงบประมาณองค์กร และวิเคราะห์ผลการใช้จ่ายสำนักงาน
33. พัฒนาคูณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)
34. ระบบการตรวจสอบอย่างต่อเนื่องโดยใช้ระบบงานหรือโปรแกรมในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก (Continuous Auditing by Data Analytics) ที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมตรงจุดที่มีความเสี่ยงสำคัญ
35. ระบบการติดตามควบคุมแบบต่อเนื่อง (Continuous Control Monitoring) ที่ช่วยควบคุมและ ป้องกันความเสี่ยงหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น
36. แพลตฟอร์มการบริหารจัดการงานตรวจสอบภายในแบบดิจิทัล (Digital Audit Management Platform) ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้ดำเนินการได้อย่างครบถ้วนเป็นมาตรฐานและมีการกำกับดูแลเชิงระบบ

ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ 2567 (ตุลาคม 2566-กันยายน 2567)

แผนงานที่ 8 งบบุคลากร

ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายเงินเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ค่ารักษาพยาบาล และบริหารเงินเพิ่มพิเศษประจำปี

ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ 2567 (ตุลาคม 2566-กันยายน 2567)